

Aušra Kažemikaitienė

Gyvenamoji vieta: Vilnius

Gimimo vieta: Vilnius

Profesija: Gydytoja, jauna mama, Sveikatos priežiūros tarnybos prie LR VRM direktorė.

Gyvenimo būdas: Aušrai apie pavojingas chemines medžiagas daug pasakoja vyras. Jų šeima stengiasi pirkti ekologinį maistą - dažnai apsiperka ūkininkų turguose, neperka pusfabrikačių ir pagamintų maisto produktų, beveik nevalgo kavinėse. Jie taip pat naudoja ekologinius skalbiklius, vengia plastikinių pakuočių. Aušra stengiasi naudoti tik ekologišką kosmetiką.

Reakcija, sužinojus tyrimų rezultatus: *Na, tikėjausi būti mažiau „užteršta“ nei vyras ypač dėl to, kad stengiamės gyventi sveikai. Sužinojusi svarsčiau, iš kur galėjo tos cheminės medžiagos mano kraujyje atsirasti – kokie daiktai mane supa. Daugiausiai tai siejau su vaikyste, nes tada mažiau apie tai buvo žinoma ir sąlyčio su tomis medžiagomis nebuvo*

vengiama. Jei tokį testą būčiau atlikusi prieš nėštumą, būčiau stipriai susijaudinusi. Labiausiai rūpinuosi dėl savo vaikų ir vaikaičių sveikatos.

Svarbūs pastebėjimai:

Jau ir anksčiau atkreipdavom dėmesį į gaminių sudėtį, tačiau po tyrimo tai tapo dar svarbiau. Kaip tik neseniai ieškojome vaikui lovytės. Rinkomės tik iš tų, kurios pagamintas iš medžio masyvo.

Kai sužinojau testo rezultatus, vis dar žindžiau savo vaiką. Supratau, ką dar jis gauna su mano pienu. Blogiausia, kad šios medžiagos linkusios kauptis. Vadinasi, mūsų vaikai toksiinę pavojingų cheminių medžiagų dozę sukaups daug greičiau nei mes, jų tėvai.

Norėtusi, kad produktai su pavojingomis cheminėmis medžiagomis neatsidurtų prekybos centrų lentynose t.y. kad jie būtų uždrausti. Nežinau, kiek to realu tikėtis. Taip pat svarbu šviesti žmones, kalbėti jiems apie galimas grėsmes.

Cheminis profilis

Rasta	Medžiagų grupė	Gaminiai, kuriuose aptinkama	Potenciali žala sveikatai
Ftalatai			
	Butilbenzil ftalatas	Naudojami plastmasei minkštinti, todėl dažniausiai aptinkami minkštesnės plasmės gaminiuose iš polivinilchlorido (PVC). Pvz., PVC grindų dangoje, dušo užuolaidose ar net žasiuose, taip pat kosmetikoje, kur naudojami kaip sintetinių kvapų sudedamoji dalis.	Trikdo vystymąsi ir endokrininę sistemą, mažina vaisingumą.
✓	Dimetil ftalatas		
	Bis(2-etilheksil) ftalatas		
✓	Diizobutil ftalatas		
	Dietil ftalatas		
Polibrominti difenilo eteriai			
✓	Tetrabromo bisfenolis-A	Degumą mažinančios medžiagos. Jos aptinkamos balduose, tekstilėje, statybinėse medžiagose, automobiliuose, elektronikos prietaisuose.	Trikdo reprodukcinę ar endokrininę sistemą, siejami su skydliaukės hormonų veiklos trikdymu, vėžiu, nervų sistemos vystymosi sutrikimais.
✓	2,2',4-tribromo difenileteris (BDE-17)		
✓	2,2',4-tribromo difenileteris (BDE-28)		
✓	2,2',4,4'-tetrabromo difenileteris (BDE-48)		
✓	2,2',4,5'-tetrabromo difenileteris (BDE-49)		
✓	2,2',4,4',5-pentabromo difenileteris (BDE-99)		
✓	2,2',4,4',6-pentabromo difenileteris (BDE-100)		
	2,2',4,4',5,5'-heksabromo difenileteris		
Perfluorinti junginiai			
✓	Perfluoroktano sulfonatas	Medžiagos, kurios suteikia gaminiams tokių savybių kaip atsparumas aukštai temperatūrai, vandeniui bei riebalams. Naudojami riebalų nesugėriamąjame pakuotėje, kilimuose, balduose ar impregnuotuose drabužiuose, virtuvės reikmenyse (pvz. tefloninėse keptuvėse).	Veikia organizmo endokrininę sistemą, tyrimai su gyvūnais rodo poveikį kepenims, skydliaukei, reprodukciniai sistemai.
✓	Perfluoroktano rūgštis		

